Уманський національний університет
Факультет менеджменту
Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи

ТЕОРІЯ, ПРАКТИКА ТА ІННОВАЦІЇ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ І ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОЇ ІНДУСТРІЇ

Матеріали
міжнародної науково-практичної
конференції

27 травня 2026 року

Умань-2026

УДК 338.48(063)+640.0
Т33

Рекомендовано до друку Вченою радою Уманського національного університету (протокол №13 від 27.05.2026 року)

Редакційна колегія:

Нагернюк Д.В., завідувач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Уманського національного університету, к.е.н., доцент; **Транченко Л.В.**, професор кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Уманського національного університету, д.е.н, професор; **Кожухівська Р.Б.**, доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Уманського національного університету, к.е.н., доцент; **Коваленко Л.Г**., доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Уманського національного університету, к.е.н., доцент; **Саковська О.М.**, доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Уманського національного університету, к.е.н., доцент; **Малюга Л.В.**, доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Уманського національного університету, к.е.н., доцент; **Тимчук С.В.**, доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Уманського національного університету, к.е.н., доцент; **Непочатенко В.О.**, доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Уманського національного університету, к.е.н., доцент; **Поворознюк І.М. –** доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Уманського національного університету, к.е.н., доцент; **Барвінок Н.В.,** старший викладач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Уманського національного університету, доктор філософії.

Роботи друкуються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, яку надано в текстах тез, а також коректність цитування матеріалу, і залишає за собою право не розподіляти поглядів авторів на питання, що розглянуто на конференції.

Т33 Теорія, практика та інновації розвитку туристичної і готельно-ресторанної індустрії: збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції, 27 травня 2026 р., Умань: УНУ, 2026. 313 с.

У збірнику матеріалів міжнародної науково-практичної конференції «Теорія, практика та інновації розвитку туристичної і готельно-ресторанної індустрії», що відбулася 27 травня 2026 року в Уманському НУ, подано тези доповідей учених, науковців, викладачів, магістрантів, аспірантів, здобувачів вищої освіти щодо актуальних проблем, тенденцій розвитку, специфіки, розробки та впровадження інноваційних процесів у туристичну і готельно-ресторанну сфери.

Праці науковців, які долучилися до формування збірника, стосуються аналізу світових та вітчизняних трендів у сфері туризму та індустрії гостинності в контексті глобальних соціально-економічних змін; питань упровадження діджиталізації та використання новітніх технологій у процесі менеджменту туристичного та готельно-ресторанного бізнесу; специфіки та особливостей діяльності підприємств туристичної сфери і готельно-ресторанної індустрії у контексті сталого розвитку; соціоекономічних досліджень регіональних проблем розвитку туристичного та готельно-ресторанного бізнесу.

Видання рекомендоване для здобувачів вищої освіти, аспірантів, викладачів, наукових співробітників, які займаються дослідженнями сфери туризму та індустрії гостинності.

УДК 338.48(063)+ 640.0

© Колектив авторів, 2026
© Уманський національний університет, 2026

Попова М.Ю.
РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ТУРИЗМІ ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОМУ ГОСПОДАРСТВІ 160
Потапенко А.С.
ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ГОСТИННОСТІ 162
Роїк О.Р.
РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ: ІННОВАЦІЙНІ РІШЕННЯ 164
Слєпкова М.В.
ТЕХНОЛОГІЇ «РОЗУМНИХ» ГОТЕЛІВ: АВТОМАТИЗАЦІЯ ТА ІННОВАЦІЇ 167
Таранич А.В.
МАРКЕТИНГ SMART CITY ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ТУРИСТИЧНОГО ІМІДЖУ МІСТ 169
Тітар І.О.
СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ГОТЕЛЮ 172
Ткаченко А.М.
ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ДОДАТКОВИХ ПОСЛУГ У ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИХ КОМПЛЕКСАХ 174
Федак Л.М.
ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАНОМУ БІЗНЕСІ 176

СЕКЦІЯ 3.
ТУРИСТИЧНА СФЕРА І ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННА ІНДУСТРІЯ У КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Opanasiuk N.A.
PECULIARITIES OF LEGAL REGULATION OF THE DEVELOPMENT OF SPORTS TOURISM IN UKRAINE 178
Будзінський В.І.
СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ В ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ 181
Глибіна Ю.А.
ПЕРЕХІД ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ ДО ПОВОЄННОЇ ЕПОХИ 183
Глущик В.М.
ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДУ БЕНЧМАРКІНГУ В ТУРИСТИЧНІЙ ГАЛУЗІ 185
Гончаренко В.Р.
СТРАТЕГІЯ МАРКЕТИНГУ КУРОРТНО-ТУРИСТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ 187
Діденко О.О.
ПРИНЦИПИ ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТУРИСТИЧНОГО ОПЕРАТОРА 189
Дідковський І.В.
ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПОЗИЦІЙ ЕКОНОМІЧНИХ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА 191
Жукова Я.С.
МАРКЕТИНГОВІ ІННОВАЦІЇ В ТУРИЗМІ 194
Зуєнко О.А.
МОТИВАЦІЯ І СТИМУЛЮВАННЯ ПРАЦІ ПЕРСОНАЛУ ГОТЕЛЮ 196
Ільницька-Гикавчук Г.Я.
ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ІНДУСТРІЇ 198
Катюжанський М.А.
ОСОБЛИВОСТІ МАРКЕТИНГУ ГОТЕЛЬНИХ ПОСЛУГ 200
Кекін І.С.
СТАНОВЛЕННЯ В УКРАЇНІ ЗАМІСЬКИХ ГОТЕЛЬНИХ КОМПЛЕКСІВ 202
Крохмаль Т.О.
ТУРИСТИЧНА СФЕРА І ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННА ІНДУСТРІЯ У КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ 205
Кобічук О.С.
ПРИРОДНА ТА КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА УКРАЇНИ ЯК ОСНОВА СТАЛОГО ТУРИЗМУ 206

відновлення держави, розвитку регіонів та формування позитивного міжнародного іміджу України.

Таким чином, перспективи розвитку туристичної сфери у контексті сталого розвитку пов'язані з необхідністю поєднання інноваційності, екологічної відповідальності, соціальної орієнтованості та стратегічного державного управління, що дозволить забезпечити довгострокову стійкість туристичної індустрії в умовах глобальних викликів.

Бібліографічний список:

1. Ткаченко Т.І. Сталий розвиток туризму: теорія, методологія, реалії бізнесу. К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2022. 537 с.

2. Кифяк В.Ф. Організація туристичної діяльності в Україні. Чернівці: Книги-ХХІ, 2021. 344 с.

3. Weaver D. Sustainable Tourism: Theory and Practice. Oxford: Routledge. 2023. 412 p.

4. UNEP. Sustainable Tourism and Green Economy Development. Nairobi: United Nations Environment Programme. 2023. 218 p.

5. Buhalis D. Technology in tourism and hospitality: Future trends and challenges. *Tourism Management Perspectives*. 2022. Vol. 41. P. 140–152.

6. OECD. Tourism trends and policies 2024. Paris : OECD Publishing. 2024. 280 p.

Трпевскі О.Д.,
здобувач вищої освіти,
Уманський національний університет
Науковий керівник: доктор філософії Барвінок Н.В.

ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ВНУТРІШНЬОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

У сучасних умовах розвитку економіки України особливого значення набуває туристична галузь, яка є важливою складовою національного господарства. В умовах глобальних викликів, зокрема пандемії COVID-19 та воєнного стану, внутрішній туризм став одним із найбільш стабільних напрямів розвитку туристичної діяльності. Саме тому питання забезпечення його сталого розвитку є надзвичайно актуальним і потребує ґрунтовного наукового аналізу.

Поняття сталого розвитку туризму передбачає таку організацію туристичної діяльності, яка забезпечує баланс між економічною вигодою, соціальними потребами та екологічною безпекою. Важливою умовою є збереження природних ресурсів і культурної спадщини для майбутніх поколінь. Як зазначає І.В. Лебедєв, сталий розвиток туризму полягає у формуванні ефективної туристичної системи, яка здатна функціонувати без шкоди для довкілля та суспільства [1]. Слід зазначити, що внутрішній туризм в Україні останніми роками демонструє позитивну динаміку, незважаючи на

складні соціально-економічні умови. Закриття або обмеження міжнародних подорожей сприяло зростанню зацікавленості громадян у подорожах територією власної країни. Це, у свою чергу, стимулювало розвиток нових туристичних маршрутів, підвищення якості послуг та активізацію діяльності малого і середнього бізнесу у сфері туризму. Водночас розвиток внутрішнього туризму супроводжується рядом проблем і викликів. Однією з основних є недостатній рівень розвитку туристичної інфраструктури. У багатьох регіонах України спостерігається нестача сучасних готелів, транспортного забезпечення, інформаційних центрів та інших елементів туристичної інфраструктури. Це суттєво обмежує можливості для повноцінного розвитку туристичних дестинацій.

Ще одним важливим викликом є екологічні проблеми, пов'язані з нераціональним використанням природних ресурсів. Неефективне природокористування у туристичній сфері може призводити до деградації природного середовища та зниження туристичної привабливості територій. Саме тому впровадження екологічно орієнтованих підходів є необхідною умовою сталого розвитку туризму. Крім того, значною проблемою залишається нерівномірність розвитку туристичної галузі в різних регіонах України. Найбільш популярні туристичні напрямки, такі як Карпати чи великі міста, зазнають значного навантаження, тоді як інші території залишаються недостатньо освоєними. Це свідчить про необхідність більш ефективного регіонального планування та розвитку туристичного потенціалу менш відомих територій.

Окрему увагу слід приділити впливу сучасних викликів, зокрема воєнного стану. Як зазначає В. Любченко, сучасна ситуація в Україні створює нові умови для функціонування туристичної галузі, що потребує адаптації до нових реалій та пошуку альтернативних шляхів розвитку [2]. У цьому контексті внутрішній туризм може виступати важливим інструментом підтримки економіки та соціальної стабільності. Разом з тим, внутрішній туризм в Україні має значний потенціал для сталого розвитку. Однією з перспективних форм є розвиток екологічного та сільського зеленого туризму. Такі види туризму сприяють не лише економічному розвитку регіонів, але й збереженню природного середовища та традиційної культури. За результатами досліджень І. Соловія та інших дослідників, впровадження принципів сталого туризму дозволяє підвищити ефективність використання ресурсів та забезпечити довгостроковий розвиток туристичних територій [3].

Важливою можливістю є також цифровізація туристичної галузі. Використання сучасних інформаційних технологій, онлайн-платформ, соціальних мереж сприяє популяризації внутрішнього туризму, підвищенню доступності туристичних послуг та покращенню комунікації між суб'єктами туристичного ринку. Це особливо актуально для молоді, яка активно користується цифровими ресурсами при плануванні подорожей. Не менш важливим є розвиток співпраці між державою, бізнесом та місцевими громадами. Ефективне управління туристичними ресурсами можливе лише за умови взаємодії всіх зацікавлених сторін. Залучення місцевого населення до

туристичної діяльності сприяє створенню нових робочих місць, підвищенню рівня життя та формуванню відповідального ставлення до природного і культурного середовища.

У контексті післявоєнного відновлення України внутрішній туризм може стати одним із ключових напрямів економічного розвитку. Як зазначає О. Р. Роїк, впровадження принципів сталого розвитку дозволить забезпечити не лише відновлення туристичної галузі, але й її подальше зростання на якісно новому рівні [4]. Особливо важливим є розвиток туристичної інфраструктури, підтримка підприємництва та формування позитивного іміджу України як туристичної держави.

На основі проведеного аналізу сучасного стану внутрішнього туризму в Україні доцільно сформулювати ряд практичних пропозицій, спрямованих на забезпечення його сталого розвитку. Перш за все, важливим є вдосконалення туристичної інфраструктури. Це передбачає модернізацію транспортної мережі, розвиток засобів розміщення різних цінових категорій, а також створення сучасних туристично-інформаційних центрів. Особливу увагу слід приділити розвитку інфраструктури в маловідомих регіонах, що сприятиме більш рівномірному розподілу туристичних потоків. Другою важливою пропозицією є активізація державної підтримки внутрішнього туризму. Це може включати розробку регіональних програм розвитку туризму, фінансову підтримку малого та середнього бізнесу, а також стимулювання інвестицій у туристичну галузь.

Важливим інструментом також є формування ефективної нормативно-правової бази, яка б відповідала принципам сталого розвитку. Третім напрямом є впровадження екологічно орієнтованих підходів у туристичній діяльності. Зокрема, доцільно розвивати екологічний та сільський зелений туризм, впроваджувати практики раціонального природокористування, а також підвищувати рівень екологічної свідомості туристів і місцевого населення. Це дозволить зберегти природні ресурси та забезпечити довгострокову привабливість туристичних територій. Наступною важливою пропозицією є цифровізація туристичної галузі. Доцільно розширювати використання цифрових платформ для просування туристичних продуктів, створювати інтерактивні карти маршрутів, мобільні додатки та онлайн-сервіси для бронювання і планування подорожей. Це сприятиме підвищенню конкурентоспроможності внутрішнього туризму та залученню нових цільових аудиторій.

Також важливим є розвиток партнерства між державою, бізнесом та місцевими громадами. Доцільно активніше залучати громади до процесів управління туристичними ресурсами, підтримувати локальні ініціативи та розвивати кластерні моделі організації туризму. Це сприятиме більш ефективному використанню туристичного потенціалу територій. Крім того, необхідно посилити маркетингове просування внутрішнього туризму. Зокрема, варто розробляти національні та регіональні бренди туристичних дестинацій, активно використовувати соціальні мережі та сучасні комунікаційні інструменти, а також популяризувати внутрішні туристичні

маршрути серед населення. Окрему увагу слід приділити підготовці кваліфікованих кадрів для туристичної галузі. Підвищення рівня професійної освіти, проведення тренінгів та стажувань сприятиме покращенню якості туристичних послуг і формуванню позитивного іміджу України як туристичної держави. Реалізація запропонованих заходів сприятиме формуванню ефективної системи сталого розвитку внутрішнього туризму в Україні, підвищенню його конкурентоспроможності та забезпеченню довгострокового економічного і соціального ефекту.

Таким чином, можна зробити висновок, що сталий розвиток внутрішнього туризму в Україні є складним, але перспективним процесом. Серед основних викликів слід виділити інфраструктурні проблеми, екологічні ризики та нерівномірність регіонального розвитку. Водночас наявні можливості, зокрема розвиток екологічного туризму, цифровізація та активізація співпраці між різними суб'єктами, створюють передумови для формування конкурентоспроможної туристичної галузі. Реалізація принципів сталого розвитку у сфері внутрішнього туризму сприятиме не лише економічному зростанню, але й підвищенню якості життя населення, збереженню природної та культурної спадщини України. Це забезпечить довгострокову стабільність розвитку туристичної галузі та її інтеграцію у світовий туристичний простір.

Бібліографічний список:

1. Лебедєв І.В. Сталий розвиток туризму: досвід Європейського Союзу і завдання для України. *Вісник соціально-економічних досліджень.* 2018. №3(67). С. 162–173. DOI: https://doi.org/10.33987/vsed.3(67).2018.162-173

2. Любченко В. Роль туризму у сталому розвитку в україні: виклики та можливості для економіки. *Економіка та суспільство*. 2023. №57. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-57-59

3. Соловій І., Адамовський О., Дубовіч І. Сталий туризм: сучасний стан та перспективи розвитку в Україні. *Економіка та суспільство.* 2023. №50. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-50-79

4. Роїк О.Р. Напрямки сталого розвитку туризму України в умовах післявоєнного відновлення. *Економічний простір.* 2023. №184. DOI: https://doi.org/10.32782/2224-6282/184-9

Чорна Л.В.,
к.пед. н.,доцент,
Хопта І.С.,
здобувачка вищої освіти,
Карпатський національний університет імені Василя Стефаника

РЕГІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТ ВИКОРИСТАННЯ НЕМАТЕРІАЛЬНОЇ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ В ТУРИЗМІ

Розвиток туристичної галузі належить до пріоритетних напрямів соціально-економічного та культурного розвитку як країни, загалом, так і